[2023] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1090

ਅਫ਼ਜਲ ਅਲੀ ਸ਼ਾ @ਅਬਜਲ ਸ਼ੌਕਤ ਸ਼ਾ

ਬਨਾਮ

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ

(ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 2021 ਦਾ 409)

ਮਾਰਚ 17, 2023

[ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਜੇ. ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973-ਐਸ. 321, 406-ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਅਨੁਛੇਦ 139 ਏ-ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮ, 2013-ਜਾਂ 39-ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਭਰਾ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ-ਪੀੜ੍ਹਤ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਜਵਾਬਦੇਹ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਅਤੇ ਯੂ/ਐਸ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ 1959 ਦੀ 25 ਅਤੇ 27-ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 (ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ) ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 321 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ - ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ-ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ-ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿੰਕ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਲਿੰਕ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੇਸ ਸਬੂਤਾਂ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਲਿੰਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ-ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ-ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਿੰਕ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ.2 ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ

ਅਫ਼ਜਲ ਅਲੀ ਸ਼ਾ @ਅਬਜਲ ਸ਼ੌਕਤ ਸ਼ਾ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ - 90 ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੰਗਾਲੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ - ਤਬਾਦਲੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨਃ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 495/2019 ਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਤੀਜੀ ਅਦਾਲਤ, ਤਾਮਲੁਕ, ਪੂਰਬਾ ਮੇਦਿਨੀਪੁਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਸਿਟੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; (ii) ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁੱਖ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; (iii) ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ; (iv) ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ' ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; (v) ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; (vii) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; (vii) ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਤੱਕ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੱਜ

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973-ਸੈਕਸ਼ਨ 406 - ਧਾਰਾ 406, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਿਰਫ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਏਜੰਸੀ' ਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਕ ਹਨ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਆਯੋਜਿਤ: 1. ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 406 (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ "ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਉੱਤੇ" ਕੇਸ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 406 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੀ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਅਸਲ ਭਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਨਿਆਂ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 22,24][1106-ਬੀ-ਸੀ, ਜੀ]

2. ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸ਼ੰਕਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਰੈਕਸ ਬਨਾਮ ਸਸੈਕਸ ਜਸਟਿਸਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਹੇਵਰਟ ਦੇ ਉਸ ਕਥਨ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਕਾਲਪਨਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 406, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਏਜੰਸੀ ਉੱਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 25,26,27][1107-ਏ-ਈ]

3. ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਕ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੀਲਮ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਰਾਹੁਲ ਸ਼ੁਕਲਾ ਸਮੇਤ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਬਲਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਵੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 31,32][1109-ਸੀ-ਡੀ]

4. ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸ਼ੰਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸੱਚੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 90 ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੰਗਾਲੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਝਿਜਕ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਦੂਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 35][1110-ਡੀ-ਐੱਫ]

5. ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈਃ- (i) ਐਸ. ਟੀ. ਨੰ. 2020 ਦਾ 1 (03) ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਨੰ. ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਪੰਸਕੁਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੂਰਬਾ ਮੇਦਿਨੀਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਜਿਸਟਰਡ 495/2019 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਤੀਜੀ ਅਦਾਲਤ, ਤਾਮਲੁਕ, ਪੂਰਬਾ ਮੇਦਿਨੀਪੁਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਸਿਟੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; (ii) ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁੱਖ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੇਗਾ; (iii) ਮੁੱਖ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ; (iv) ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਕਲਕੱਤਾ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ' ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; (v) ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ, ਡਰਾਉਣ ਜਾਂ ਧਮਕਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਵੀ; (vi) ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਵਕੀਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; (vii) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕਲਕੱਤਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; (viii) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2, ਉਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ,

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ; (ix) ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਜੱਜ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ। [ਪੈਰਾ 36][1110-ਜੀ-ਐੱਚ; 1111-ਏ-ਜੀ]

ਕੇ. ਅੰਬਝਗਨ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (2015) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 86: [2015] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 355; ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ (2009) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 260: [2009] 9 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 194; ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (2011) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 307: [2010] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 851-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ.

ਸੁਰੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2010)9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 475: [2010] 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 909; ਅਬਦੁਲ ਨਾਜ਼ਰ ਮਦਨੀ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (2000) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 204: [2000] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1028; ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ◌ੇਂਦਰ ਸਰਸਵਤੀ ਸਵਾਮੀਗਲ (II) ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐੱਨ. (2005) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 771: [2005] 4 ਵਾਧੂ. ਐੱਸਸੀਆਰ 556; ਹਰਿਤਾ ਸੁਨੀਲ ਪਰਬ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐੱਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) (2018) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 358: [2018] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 732; ਸਵਾਤੀ ਨਿਰਖੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐੱਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) 2021 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 202; ਗੁਰਚਰਣ ਦਾਸ ਚੱਢਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (1966) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 678; ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ (2012) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 680: [2011] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 417; ਕੇ. ਅੰਬਝਗਨ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ (2004) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 767: [2003] 5 ਵਾਧੂ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 610; ਜ਼ਹੀਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਸ਼ੇਖ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2006) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 374: [2006] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1081; ਮੇਨਕਾ ਸੰਜੇ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਰਾਣੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ (1979) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 167: [1979] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 378; ਆਰ. ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਿਲਾਈ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ (2000) 7 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 129: [2000] 3 ਪੂਰਕ ਐੱਸਸੀਆਰ 26; ਨੀਲਮ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਰਾਹੁਲ ਸ਼ੁਕਲਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐੱਲ) ਨੰ. 2020 ਦਾ 298,22 ਫਰਵਰੀ 2023-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਸਸੈਕਸ ਜਸਟਿਸਜ਼ (1924) 1 ਕੇ. ਬੀ. 256-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2010] 11 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 909 ਪੈਰਾ 17 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ix)

[2015] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 355 ਪੈਰਾ 17 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (ix)

[2000] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1028 ਪੈਰਾ 19 (vii) 31

[2005] 4 ਵਾਧੂ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 556 ਪੈਰਾ 19 (vii) 31

[2018] 3 ਪੈਰਾ 19 (vii) 31 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 732

[2010] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 851 ਪੈਰਾ 19 (viii) 27 ਅਤੇ 29 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

(1966) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 678 ਪੈਰਾ 19 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (viii)

[2009] 9 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 194 ਪੈਰਾ 19 (viii) 26 ਅਤੇ 28 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2011] ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ 13 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 417 ਪੈਰਾ 19 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ix)

[2003] 5 ਪੂਰਕ ਪੈਰਾ 23 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 610

[2006] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1081 ਪੈਰਾ 26 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1979] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 378 ਪੈਰਾ 26 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2000] 3 ਵਾਧੂ. ਪੈਰਾ 26,30 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 26

ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੂਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 2021 ਦੇ 409.

ਏ. ਐਸ. ਜੇ. ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ ਬੀਅਰਿੰਗ ਐਸ. ਟੀ. ਨੰਬਰ. 1 (03) 2020 ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੀਜਾ ਤਾਮਲੁਕ, ਪੂਰਬਾ ਮੇਦਿਨੀਪੁਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਤੋਂ ਅਸਮ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਕਾਮਰੂਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ।

ਪੀ. ਐਸ. ਪਟਵਾਲੀਆ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡ., ਨਿਰਨੀਮੇਸ਼ ਦੂਬੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਂਸੁਰੀ ਸਵਰਾਜ, ਸਿੱਧੇਸ਼ ਕੋਤਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਾ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਯਾ ਹਸੀਜਾ, ਆਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਨਿਹਾਰ ਧਰਮਾਧਿਕਾਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਪ੍ਰਿਤੀ ਬਕਸੀ, ਐਡ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਨੀਰਜ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਵੀ. ਗਿਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ. ਐਡ., ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਿਪੁਨ ਸਕਸੈਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਸੱਤਿਆ ਮੋਹੰਤੀ, ਰਵੀਸ਼ਾ ਗੁਪਤਾ, ਸੰਜੀਵ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਤਿਕਾ ਹਰਿਆਣੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪਰਾਜਿਤ ਜਾਮਵਾਲ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਚੱਕਰਵਰਤੀ, ਦੇਵਵਰਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਸਕਨ ਸੁਰਾਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਮਿਆ ਸਕਸੈਨਾ, ਅਰਚਿਤ ਅਦਲਖਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਸਥਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਰੋਹਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਗੌਤਮ ਡੇ, ਪਾਰਥਾ ਸਿਲ, ਤਵੀਸ਼ ਭੂਸ਼ਣ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਯਾਨੀ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਅਰਜੁਨ ਰੰਗਨਾਥਨ, ਦੇਵੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਪੱਲਕ ਭਗਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਸ਼ਮੀ ਰੀਆ ਸਿਨਹਾ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸਰਕਾਰ, ਮਨੀ ਭੂਸ਼ਣ ਸਿਨਹਾ, ਪ੍ਰਣਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸੌਮਿਆ ਦੱਤਾ, ਸਿਧਾਂਤ ਉਪਮਾਨਯੂ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਜੇ.

1. ਇਸ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਏ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰੂਲਜ਼, 2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 39 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਸੀਆਰਪੀਸੀ') ਦੀ ਧਾਰਾ 406 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਥੇ ਕੁਰਬਾਨ ਸ਼ਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਮ੍ਰਿਤਕ') ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਐਸ. ਟੀ. ਨੰਬਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। 2020 ਦਾ 1 (03), ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਨੰ. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਤੀਜੀ ਅਦਾਲਤ, ਤਾਮਲੁਕ, ਪੂਰਬੀ ਮੇਦਿਨੀਪੁਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ') ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੈਂਡਿੰਗ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ' ਤੇ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਏ. ਤੱਥ

2. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਥਾਤਮਕ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਹੇਠਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈਃ - 3. ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਯਾਨੀ 07.10.2019 ਨੂੰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ' ਕੁਝ ਅਣਜਾਣ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁੰਡਿਆਂ 'ਦੁਆਰਾ ਗਰਦਨ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ.') ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਤੇ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਇੱਕ ਜਾਹਰ ਸ਼ਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ') ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ ਦਾ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

4. ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3 ਤੋਂ 11 ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ 107 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਥਿਆਰ, ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਹਨ।

5. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 2 ਤੋਂ 8 ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 11 ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 120 ਬੀ ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਤੇ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 9 ਅਤੇ 10 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਪਰਾਧੀ. ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਤੰਬਰ, 2020 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2, ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਅਤੇ ਐਕਸ-ਆਫੀਸ਼ੀਓ ਸਕੱਤਰ, ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਮਿਤੀ 26.02.2021 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 321 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 11, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ. ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

7. ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, 01.03.2021 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਲਿੰਕ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਕੇਸ 10.03.2021 ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿੰਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 26.02.2021 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਹ ਅਰਜ਼ੀ' ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2-11 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

8. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾਃ

"ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 26 ਫਰਵਰੀ, 2021 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸ-ਇਨ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗੀ, ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਬੰਧਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਮੌਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਰੋਕ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਜਿਹੀ ਰੋਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਬਦਨੀਤੀ ਅਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 26 ਫਰਵਰੀ, 2021 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ।"

9. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 321 ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਪਦੰਡ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਬਦਨੀਤੀ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਖੁਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 26.02.2021 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

10. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ' ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਆਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟੀਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਖਤਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਨਾਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਝਟਕਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਲਿੰਕ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

12. ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਕਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਜਾਂਚ-ਮੁਖੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ

"ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ

ਐੱਲਡੀ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਪੈਨਿਸ਼. ਪੀ. ਪੀ. ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਸਪੈਨਿਸ਼. ਇਸ ਤੁਰੰਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਐਲ. ਡੀ. ਵਕੀਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੀ. ਪੀ. ਨੂੰ ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 1 ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਲਡੀ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਫਜਲ ਅਲੀ ਸ਼ਾਹ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਐੱਲ. ਡੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 301 (2) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ

13. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਤੁਰੰਤ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 05.10.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

14. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 02.08.2022 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 26.02.2021 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ "ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪੀਪੀ ਦੇ ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ"। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਜਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਗਤੀ ਤੋਂ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 5 ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਗਵਾਹ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਿਤੀ 26.02.2021 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 321, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ।

15. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਅਸਧਾਰਨਤਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਾਰ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ। ਦੀ ਪਤਨੀ

ਮ੍ਰਿਤਕ, ਸੈਦਾ ਸਬਾਨਾ ਬਾਨੋ ਖਾਤੂਨ, ਉੱਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਦੇ ਗੁੰਡੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ। ਇਕ ਗਵਾਹ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਇਮਰਾਨ ਅਲੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

16. ਇਸ ਤੱਥਵਾਦੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬੀ. ਸਬਮਿਸ਼ਨ

17. ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਪੀ.ਐੱਸ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਪਟਵਾਲੀਆ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨਃ

(i) ਰਾਜ ਦਾ ਆਚਰਣ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। 2 ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਨਾਟਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ;

(ii) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚੌਂਤੀਸ (34) ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ, ਰਾਜ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 321, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(iii) ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2. ਧਾਰਾ 321, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਕਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕਰ ਗਿਆ;

(iv) ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਮੁਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ;

(v) ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੱਚ ਦੱਸਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਰਾਜ ਦੀ ਦੁਰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ;

(vi) ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮੌਕੇ' ਤੇ, ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਪੂਰਬੀ ਮੇਦਿਨੀਪੁਰ ਤੋਂ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਬਾ ਮੇਦਿਨੀਪੁਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਲਗਜ਼ਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸੀ;

(vii) ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਹੈਃ

"ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਰੁਖ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 321 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਤਹਿਤ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾ ਦਿੱਤਾ, ਉੱਥੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ।

...

ਭਾਵੇਂ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਮੁਕਰ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਬਦਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ 2021 ਦੇ ਡਬਲਿਊ. ਪੀ. ਏ. 6315 ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਾਹਰ ਸ਼ਾ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ੰਕਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਅਤੇ ਭੈੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟਣ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਮੁੜ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(viii) ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਭਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(ix) ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸੁਰੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ 1 ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਮਾਨ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਤੋਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਆਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੇ. ਅੰਬਝਗਨ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ 2 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੇਸ ਇੱਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟਰਾਂਸਫਰੀ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

18. ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਪਟਵਾਲੀਆ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਉੜੀਸਾ ਜਾਂ ਝਾਰਖੰਡ ਵਰਗੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

19. ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਨੀਰਜ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1-ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਵੀ. ਗਿਰੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤੱਥ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਇਸ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨਃ

(i) ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ 02.03.2021 ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਕਥਿਤ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਗਵਾਹ ਇਮਰਾਨ ਅਲੀ ਦੇ ਅਗਵਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(ii) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਕੋਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਰਟਫੋਨ, ਹੈੱਡਫੋਨ ਆਦਿ। ਸਹੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹਨ;

[1]ਸੁਰੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2010) 9 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 475।

[2] ਕੇ. ਅੰਬਾਜ਼ਾਗਨ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (2015) 6 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 86.

(iii) ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 321 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ;

(iv) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 406, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸ਼ੰਕਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(v) ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੰਤਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਦ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਵਿਧੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ;

(vi) ਅਣਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਲਿੰਕ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ;

(vii) ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ 107 ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਗਵਾਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 80 ਗਵਾਹ ਪੂਰਬਾ ਮੇਦਿਨੀਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 11 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਵਾਹ ਬੰਗਾਲੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਸੁਵਿਧਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਬਦੁਲ ਨਾਜ਼ਰ ਮਦਨੀ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ 3 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ, ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ [4];

(viii) ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [5] ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਕਤੀ

[3]ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ਰ ਮਦਨੀ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (2000) 6 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 204 ।

[4] ਸ਼੍ਰੀ ਜਾਏਂਦ੍ਰ ਸਰਸਵਤੀ ਸਵਾਮੀਗਲ (II) ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐਨ. (2005) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 771; ਹਰਿਤਾ ਸੁਨੀਲ ਪਰਾਬ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ) (2018) 6 ਐਸਸੀਸੀ 358; ਸਵਾਤੀ ਨਿਰਖੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨ ਸੀ ਟੀ ਦਿੱਲੀ ਦਾ) 2021 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ ਸੀ 202।

[5] ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (2011) 1 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 307

ਧਾਰਾ 406, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ।6;

(ix) ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ 7 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

(x) ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਲੰਬਿਤ ਸਨ;

(xi) ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2, ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਗਵਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ;

(xii) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੇਸ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਭਾਰੀ ਖਰਚੇ ਕਰਨਗੇ;

(xiii) ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

20. ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਰੁਖ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਸੀ. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

21. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 406, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ।

[6]ਗੁਰਚਰਨ ਦਾਸ ਚੱਢਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (1966) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 678; ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ (2009) 6 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 260 ।

[7]ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, (2012) 1 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 680

ਵਿਸ਼ਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼।

ਸੀ. 1. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਲੋਕਸ ਸਥਿਤੀ

22. ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 406 (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ "ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਉੱਤੇ" ਕੇਸ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

23. ਕੇ. ਅੰਬਝਗਨ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ 8 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 406, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ "ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ" ਦੇ ਅਰਥ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

"ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ" ਸ਼ਬਦ ਵਿਆਪਕ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀਮਤ ਅਰਥ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ "ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਧਿਰ" ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 139-ਏ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 139-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਾਦਲਾ ਉਦੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ "ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ XXIX ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਿਸੇ "ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਧਿਰ" ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਧਾਰਾ 406 ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ।

24. ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 406 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੀ ਇਸ ਢੁਕਵੀਂ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਅਸਲ ਭਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

[8]ਕੇ. ਅਨਬਾਜ਼ਗਨ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ (2004) 3 ਐਸਸੀਸੀ 767।

ਸੀ. 2. ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਸਮੂਹ

25. ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੰਗ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਰੂਪਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸ਼ੰਕਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਰੈਕਸ ਬਨਾਮ ਸਸੈਕਸ ਜਸਟਿਸ 9 ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਹੇਵਰਟ ਦੇ ਉਸ ਕਥਨ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

26. ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਉੱਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਕਾਲਪਨਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।11

27. ਧਾਰਾ 406, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਏਜੰਸੀ ਉੱਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।[12] ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

28. ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ [13] ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

"19. ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ

[9]ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਸਸੈਕਸ ਜਸਟਿਸਜ਼ (1924) 1 ਕੇ. ਬੀ. 256.

[10] ਜ਼ਹੀਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਸ਼ੇਖ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2006) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 374; ਮੇਨਕਾ ਸੰਜੇ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਰਾਣੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ (1979) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 167; ਆਰ. ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਿਲਾਈ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ (2000) 7 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 129.

[11] ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ (2009) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 260

[12] ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2011) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 307: ਨੀਲਮ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਰਾਹੁਲ ਸ਼ੁਕਲਾ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 2020 ਦਾ 298, 22 ਫਰਵਰੀ 2023].

[13] ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ (2009) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 260

ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਧਾਰਾ 407 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 406 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੇਸ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

29. ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ [14] ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 406, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਣਿਆਃ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਲਚਕੀਲਾ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 406 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਖਾਲੀ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਹੀ ਸੰਚਾਲਨ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸ਼ੰਕੇ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਵਿਆਪਕ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਃ

(i) ਜਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਢਿੱਲੇ ਰਵੱਈਏ ਕਾਰਨ ਨਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ;

(ii) ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(iii) ਦੋਸ਼ੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ/ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ;

(iv) ਇੱਕ ਫਿਰਕੂ ਤੌਰ' ਤੇ ਸਰਚਾਰਜ ਮਾਹੌਲ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ

[14]ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2011) 1 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 307।

(v) ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਇੰਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

30. ਆਰ. ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਿਲਾਈ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ [15] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦਰਮਿਆਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਜੱਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

31. ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਕ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।16

32. ਨੀਲਮ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਰਾਹੁਲ ਸ਼ੁਕਲਾ [17] ਸਮੇਤ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਬਲਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਵੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

33. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਨੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ, ਅਰਥਾਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਅਤੇ ਇਹ ਖੁਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 321 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗਿਆ। ਧਾਰਾ 321, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਦਾ ਪਾਠ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ 321, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਲੱਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ' ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿੰਕ ਜੱਜ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੰਮਤ ਦਿਖਾਈ ਅਤੇ

[15]ਆਰ. ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਿਲਾਈ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ (2000) 7 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 129.

[16] ਅਬਦੁਲ ਨਾਜ਼ਰ ਮਦਨੀ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (2000) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 204; ਸ਼੍ਰੀ ਜਾਏਂਦ੍ਰ ਸਰਸਵਤੀ ਸਵਾਮੀਗਲ (II) ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐੱਨ. (2005) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 771; ਹਰਿਤਾ ਸੁਨੀਲ ਪਰਬ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਦਿੱਲੀ) (2018) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 358.

[17] ਨੀਲਮ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਰਾਹੁਲ ਸ਼ੁਕਲਾ [ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 2020 ਦਾ 298,22 ਫਰਵਰੀ 2023]।

ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ।

34. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਟੈਂਟ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ/ਸੋਧ/ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਲਿੰਕ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਵਾਸਤਵਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਡੀ. ਸਿੱਟੇ

35. ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸ਼ੰਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸੱਚੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 90 ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੰਗਾਲੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਕੇਸ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।

36. ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ:-

(i) ਐਸ. ਟੀ. ਨੰ. 2020 ਦਾ 1 (03) ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਨੰ. ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਪੰਸਕੁਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੂਰਬੀ ਮੇਦਿਨੀਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਜਿਸਟਰਡ 495/2019 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਤੀਜੀ ਅਦਾਲਤ, ਤਾਮਲੁਕ, ਪੂਰਬੀ ਮੇਦਿਨੀਪੁਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਸਿਟੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ii) ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁੱਖ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੇਗਾ।

(iii) ਮੁੱਖ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

(iv) ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਕਲਕੱਤਾ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

(v) ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ, ਡਰਾਉਣ ਜਾਂ ਧਮਕਾਉਣ ਲਈ।

(vi) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਾਸਸੈਕਸੈਮੀਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਵਕੀਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(vii) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕਲਕੱਤਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(viii) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2, ਉਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ix) ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਜੱਜ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ।

37. ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

38. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਵੀ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ

(ਸਹਾਇਤਾ: ਮਹਿੰਦਰ ਯਾਦਵ, ਐਲ ਸੀ ਆਰ ਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler